

החלוקה

משימות הביון

מייג'ור-גנרל דניאל או. גראהם

בספרו המצויין „החיל והמדינה“, מסב פרופסור סמואל פ. הנטינגטון את תשומת לבנו לעובדה בעלת חשיבות מרובה, אף כי לעתים אין נותנים עליה את הדעת:

המוסדות הצבאיים בכל חברה מעוצבים על-ידי שני כוחות: דרישות פונקציונליות הנובעות מאיומים על בטחון-החברה, ודרישות חברתיות שמקורן בכוחות חברתיים, אידיאולוגיות, וגורמים בעלי עוצמה בקרב החברה...

אם כן, סיבת-הקיום של כוחותינו המזוינים היא כורח העמידה מול איומים על בטחוננו; יעודם, הרכבם וגודלם של כוחות אלה, מותנים כפירוש שהמנהיגות הלאומית מפרשת את האיום הזה. אם הגורם הצבאי מאבד את תפקידו בהצגת האיומים לביטחון הלאומי, נגרעת הרבה מהשפעתו על ההחלטות בתחום האסטרטגיה הבטחונית, מבנה הכוחות הצבאיים וטיב חימושם. בעשור האחרון התקרבנו בצורה מסוכנת לאובדן תפקיד חיוני. השפעת התפישות המודיעיניות של מחלקת ההגנה נחלשה בהדרגה בין השנים 1960 ו-1970, וקולותיהן של סוכנויות אזרחיות הועדפו וקיבלו מעמד קובע ומכריע יותר ויותר בכל שטחי המודיעין הצבאי. התקציב הצבאי נשא בעול ההוצאות הכבדות לאיסוף מודיעין, אולם השיפוט המודיעיני שנבע ממאמצים יקרים אלה, נעשה בחלקו העיקרי בסוכנויות אחרות. נקל להתייחס בביטול אל מצב דברים זה, כאילו הוא נובע מתכסיסים בירוקרטיים, מהתעלמות מיעוץ צבאי, או מההתגברות הכללית של הרגשות האנטי-מיליטריסטיים בתוך הממשלה ומחוצה לה. העובדה היא שהנמכת הקול הצבאי במודיעין הצבאי היא במידה רבה מעשה ידינו שלנו. אנשי צבא מקצועיים — צרכני המודיעין ומייצרי כוח — בגלל אי הבנתם את תפקיד המודיעין האסטרטגי, על ידי שהקטינו את ערך תפקיד המודיעין בדרך כלל, ומשום שעשו לעתים שימוש לרעה בתהליך המודיעין — סיפקו בעבר את מיטב הטיעונים לנטילת האחריות על הגדרת האיומים מידי הצבא. עתה הגיעה השעה להכיר בעובדות אלו, לבדוק אותן, לקבוע גישה הולמת, ולנקוט צעדים נאותים לתיקון המצב.

לא קשה לנמק היום לאנשי צבא מקצועיים את הצורך במודיעין טקטי טוב. לקח עיקרי אחד שנלמד בוויאט-נאם היה: כוח צבאי עדיף אינו יכול לבוא לכלל ביטוי בהיעדר מודיעין טוב. אכן, הצבא פעל ועדיין פועל במרץ, כדי להבטיח שמודיעין טקטי טוב יעמוד לרשות המפקדים בכל הרמות. אולם, רצוני לדון הפעם בתחום שיש בו פחות הסכמה כללית — במודיעין אסטרטגי.

המודיעין האסטרטגי נועד לקבלת החלטות אסטרטגיות. עובדה זו נעלמת לעתים מעיני המתכננים ומקבלי-ההחלטות. נפוצה נטיה לראות במודיעין, שנאסף בידי מקורות אשר בשליטת

ושינגטון כ„אסטרטגי“, ובמודיעין שנאסף בידי הפיקודים — בין מודיעין „טקטי“, ובין „מבצעי“, ואין לך שטות גדולה מזו: אם מודיעין נועד לאפשר קבלת החלטות טקטיות, הריהו מודיעין טקטי; אם הוא נועד לאפשר קבלת החלטות אסטרטגיות, הריהו מודיעין אסטרטגי. האמצעים, אשר בעזרתם נאסף המודיעין, אינם חשובים לענייננו. לדוגמה: ב-1950, כשגייסות בחזית דיווחו שהסינים חוצים את היאלו, היה זה מודיעין טקטי לכל רמות הפיקוד בקוריאה, אך מודיעין אסטרטגי לטוקיו ולווינגטון. אולם מידע על טיל קרקע-אוויר במדינה מסוימת, הוא אמנם מודיעין אסטרטגי למתכננים בדרג לאומי, אך בה בעת זהו גם מודיעין טקטי לכל יחידה אווירית העשויה לפעול באזור.

נודעת חשיבות עליונה בהבהרת נקודה זו, שאם לא כן, נמשיך במריבות בירוקרטיות על מקורות המודיעין, הנובעות מטיעונים מלאכותיים על דרגי שליטה. הפיקודים ישמרו בקנאות על מקורות המודיעין שלהם בנימוק של דרישות מודיעין „טקטיות“, ואילו סוכנויות המודיעין של וושינגטון, מצד שני, לא יבחינו כי מערכות האיסוף ה„אסטרטגיות“ המשוכללות שלהן מייצרות כמות גדולה של מודיעין „טקטי“ ויתעלמו מהתועלת החשובה שהפצתו המהירה עשויה להביא לפיקודים. בעיית ההגדרה מסובכת במידת-מה, בגלל קבלת החלטות טקטיות לעתים קרובות בווינגטון. בחיינו הצבאיים כיום, פירושה של עובדה זו היא, שארגוני המודיעין הצבאי בווינגטון טון מוצאים עצמם תקועים עמוק בתוך עסקי מודיעין טקטי, השייכים לפי המסורת לתחומם של מפקדים בשדה. יתר על כן, לרוע המזל קיימת נטיה בקרב מייצרי המודיעין וצרכניו לייחס את המונח „אסטרטגי“ באופן בלעדי לנושא הבלימה הגרעינית הבין-יבשתית. מצויים, למשל, רק קציני מודיעין מעטים, העוסקים בקביעת מטרות ושאיים רואים בפרי-עמלם מודיעין „אסטרטגי“. אך לאמיתו של דבר, אין זה כך. זהו מודיעין טקטי במהותו, השמור למקרה של ביצוע משימות מיוחדות.

הדלדול הכללי הנפוץ בהבחנה בין מודיעין טקטי ואסטרטגי, משבש את שליטת המפקדים בגורמי המודיעין השונים. אולם בעיית-מודיעין רצינית יותר, לעצתי, היא הסכנה, שהצבא כולו ישמוט מידי את תפקידו החשוב בהגדרת האיום הצבאי, לשימוש מנהיגות האומה. הבעיה הבסיסית טמונה במתן-אָמון בפרי-עמלם של המודיעין הצבאי בקרב הזרועות השונות, משרד ההגנה, ומשרדי ממשלה אחרים.

נתוני המודיעין הקובעים ביותר בתחום קבלת ההחלטות בדרג הלאומי הן ההערכות. אלה כוללות את המודיעין המשפיע בעוצמה הרבה ביותר על החלטות אסטרטגיות. הערכות אלו הן בדרך כלל בעלות אופי של חיזוי, המורכבות מסדר-כוחות בסיסי, ממודיעין טכני, תורתי, כלכלי ופוליטי — כדי לקבל תמונה כללית מהמצב הצבאי של מעצמות זרות. ההערכות חלות על איומים צבאיים בהווה, וכן על שתיים, חמש ועשר השנים הבאות. עבודתם של מתכננים צבאיים היא במידה רבה מאוד פועל-יוצא של הערכות אלה, בבניין כוחות, בפיתוח כוחות ובפיתוח אמצעי לחימה.

זהו התחום שבו נשקפת לנו, לאנשי הצבא, הסכנה שהשפעתנו תישמט מידינו ותיפול בידי הסוכנויות האזרחיות. ייאמר בגילוי-לב, כי קיימת קבוצה בולטת בקרב מקבלי-ההחלטות במשרד ההגנה ומחוצה לו, הרואה בהערכת איומים, הנעשית

בידי הצבא, כמשרתת את האינטרס של הצבא, בהיותה מושפעת משיקולי תקציב וכו'. ראה זו מעוררת נטיה לפנות אל מקור אחר, כדי לקבל ממנו הערכות-איום, „אובייקטיביות“. החשדנות נוגעת לא רק להערכות אסטרטגיות רחבות, כגון מגמות באיומי מפציצים מאוישים, אלא גם להערכות צבאיות מפורטות, כמו למשל, יכולתו של צבא היבשה הסובייטי להחזיק מעמד בשדה הקרב במצבי לחימה אפשריים שונים. הנטיה לגיתוח עצמאי התגבשה במשך עשר השנים האחרונות, וקיימים כיום צוותי ניתוח בקהיליית המודיעין האזרחי, המקבילים לאלה שבסוכנות המודיעין הצבאית, כמעט לכל נושאי המודיעין הצבאי.

האחריות למצב זה מוטלת במידה רבה על הזרוע הצבאית במערכת, ולא על הסוכנויות האזרחיות. היעדר האמון בהערכות האיום של סוכנויות מודיעין צבאיות, גרם לפניית הצרכנים לדעות-חוץ בתחילת שנות ה-60 וצעד זה מובן בהחלט. הוא נבע מסדרה של הערכות מוגזמות גרועות, שמאוחר יותר כונו בשם „פער המפציצים“, „פער הטילים“, „הפער המגאטוני“. הערכות אלו, וכן הערכות מוגזמות מאוד אחרות, פחות מפור-סמות, תלויות מאז כאבני ריחיים על צוואריהם של קציני המודיעין הצבאי.

בשנים הראשונות לקיומה, הציקה לסוכנות המודיעין הצבאית * הדעה שרווחת אף בקרב סגל משרד ההגנה — כי אין לסמוך על הערכות הסוכנות, אם מבקשים הערכות-איום אובייקטיביות. חוסר אמון זה התחזק ביתר שאת, לאחר שהסוכנות לא פעלה כראוי בתחום ההערכה. בראשית פעולתה הוטרה הסוכנות על-ידי צירופם של חבלי לידתה עם הדרישות ההולכות ומת-עוררות למודיעין טקטי בעיקרו, הדרוש לקבלת החלטות בדרג וושינגטוני בקשר למלחמת ויאט-נאם. תפקיד ההערכה שופש על-ידי הארגון-מחדש של הסוכנות ב-1970. בינתיים התרגלו המתכננים ומקבלי ההחלטות לפנות אל גורמים אחרים, לקבלת הערכות על איום.

במבט ראשון נראה, כאילו האשמה למצב זה מוטלת על קציני המודיעין — מודיעין הזרועות והחילות תחילה, ואחר-כך סוכנות המודיעין הצבאית. אולם, אם נעמיק בסוגיה זו נבין כי גם צרכן המודיעין הצבאי חייב לקבל את המגיע לו. לעתים קרובות למדי לא הסתפק הצרכן בשיפוט אובייקטיבי של קצין-מודיעין שלו. הוא רצה תשובה ש„תתמוך בתכנית“. למרות שלחץ המתכננים על הערכות המודיעין רחוק מלהיות חזק ונרחב כפי שחוגים מסוימים עשויים לטעון, די היה בלחץ זה כדי להקשיחו עד להחזרת אמון מלא במאמץ המודיעין הצבאי. העובדה, שמעמדו של ראש המודיעין במטה חלש, בהשוואה למעמדם של יתר קציני המטה הראשיים, כמעט „מזמינה“ לחץ של המתכננים על המודיעין. נדרש היה עוזר ראש-מטה-למור-דיעין קשוח, כדי להגן על הערכה, המנוגדת לתכניות המוצגות כראוי של יתר הקצינים הראשיים. מבחינות שונות, חמור יותר לחץ המתכננים על קצין המודיעין. מתכננים מכל הזרועות, „המתאמים“ הערכת מודיעין, מסוגלים לנמק ולרדד אותה עד להבל גמור, שיתקבל בהסכמה כללית. מצויים עדיין „ותיקים ומנוסים“ במודיעין, המורגלים כל כך בכניעה ללחץ הצרכנים, עד שהם מספקים אוטומטית הערכות-איום, התואמות את רצונם, או, לפחות, והירות שלא לפגוע בהם. טיפוסים כאלה אמנם מתמעטים, אולם עדיין הם קיימים.

כאשר המודיעין נכנע ללחץ הצרכן, אך טבעי הוא, שהוא מאבד את אמינותו. כאשר מסגלים מראש הערכות מודיעין ומגמדים אותן לשיפוט מתון, שעשוי להתקבל על דעת כל המתכננים, קשה להצדיק את ההוצאות היקרות הכרוכות באיסוף מודיעין. דייסה דלילה לא-מזיקה שכזאת, אפשר להכין גם ללא ראיות.

למזלנו, התמונה העגומה שתוארה עד עתה השתנתה במידת-מה בשנים האחרונות. רמת הערכות המודיעין שהוכנו על-ידי הצבא, עלתה במידה ניכרת, וההאשמות שההערכות נגועות בשיפוט קדום — נחלשו. מספר גורמים הביאו לכך: סוכנות המודיעין הצבאית הפשילה את שרוליה והקפידה הקפדת-יתר בנושא ההערכה; דור חדש של קציני מודיעין, שהם יותר מקצועיים ופחות קונפורמיסטים, עומד לרשותנו למלאכת ההערכה; והחשוב מכל — קיימת הערכה חדשה בקרב צרכנינו הצבאיים על תפקיד המודיעין.

סוכנות המודיעין הצבאית התארגנה מחדש בנובמבר 1970. אחד השינויים העיקריים היא הקמת מנהל נפרד לביצוע הערכות מודיעין צבאיות. אחת הסיבות העיקריות להחלטה זו היתה העובדה, שלא נמצאה דרך, במובן המעשי, להציג את השקפות מנהל הסוכנות בנושאי הערכה חשובים. השקפות הסוכנות נבלעו במסמכי ההערכות הלאומיות שהוכנו על-ידי סוכנות הביון המרכזית (CIA) ותואמו עם שאר סוכנויות המודיעין של וושינגטון, או במסמכי ההערכות המשותפות, שתואמו עם מתכנני הצבא. החריג היחיד מכלל זה היה במקרה של מחלוקת נדירה להערכה לאומית, כאשר השקפתו המיוחדת של מנהל סוכנות המודיעין הצבאית צוינה בסוף הדף. אלמוניות מוסדית זו היתה בעיקרה פרי ההתנגדות המקורית של הצבא להקים את הסוכנות. „לא לשנות“, היתה הדרך היחידה להימנע מהתנגשות עם הזרועות השונות. מהבחינה הבירוקרטית היה הרבה יותר בטוח לקיים ויכוח מהותי בין זרוע מהזרועות לבין „קהיליית המודיעין“, מאשר בין זרוע כלשהי לבין הסוכנות. הצרה היתה, שגישה זו העלתה את הסוכנויות האזרחיות לעמדה של פוסקים סופיים בכל מקרה של חילוקי-דעות בקרב משרד ההגנה בקשר להגדרת-איום.

המנהל החדש להערכות בתוך הסוכנות איפשר תשומת-לב נאותה לתפקיד ההערכה. לפי ההסדר הישן, הוטל תפקיד הכנת ההערכה על המנהל, שהיה גם ממונה על תעבורת המודיעין היומית. הדרישות המוגברות למודיעין שוטף על ויאט-נאם, על המזרח-התיכון ועל אזורי-משבר אחרים, נעשו דחופות מדי וגזלו זמן רב מדי, על כן לא ניתן היה להקדיש מאמץ רב לבניית ההערכה המחייבת לימוד והעמקה. חיכוך בלתי נמנע זה בין המנהלים השונים גורם לכך, שהערכות-מפתח מודיעיניות „משתפשות“ ביסודיות בתוך הסוכנות עצמה, כדי להבטיח שהסוכנות לא תמצא עצמה נפגעת בהגינה על טיעון חלש של מעריך יחיד — מצב שהיה נוצר לעתים קרובות מדי בתהליכי העבודה של הסידור הישן.

הדור החדש של אנשי הערכה ומנתחים, העומד הן לרשות משרדי המודיעין בזרועות הצבא והן לרשותה של סוכנות המודיעין הצבאית, חיוני למאמץ החדש להחזרת החשיבות והכבוד להערכות-איום צבאיות. התכניות להכשרת מומחי מודיעין בתוך הזרועות — וכאן יש לציין את זרוע צבא היבשה כבעל התכנית היעילה ביותר — משתלמות היטב

* DIA — Defense Intelligence Agency.

ומוציאות בעלי מקצוע מובהקים המסוגלים לעשות את עבודת ההערכה באופן אובייקטיבי על בסיס העובדות המצויות, ולהגן בייעילות על המסקנות המודיעיניות בקרב חבריהם הקצינים. בעיני האזרחים, אין אנשי המודיעין מהדור החדש שנכנסו לסוכנות, מעצבנים כקודמיהם, בגישתם ההגנתית המעייפת והמתישה על השקפות המודיעין החלילות. רבים מהוותיקים נהגו להגיב בטיעונים על „זכויות” הסוכנות, במקום להתמודד עניינית על דעות והשקפות תוך ניתוח מקצועי טוב וראוי לשמו. מכל מקום, לטווח ארוך — הגורם הקובע ביותר במאמצי שיפור הערכות המודיעין הצבאי, הוא ההכרה הגוברת בקרב הצרכנים, שהמודיעין השימושי היחיד הוא המודיעין האובייקטיבי. היו זמנים שהכלל המעשי לקבלת הערכת מודיעין על ידי מתכננים, היה „הגבוה יותר (בדרגה) גם טוב יותר”. הערכות מודיעין שלא שיכנעו בהצגה מכסימליסטית של איום אויב הן בסיכום והן בפרטים — היו צפויות שידחו אותן „משאלות לב”. לעתים קרובות מדי נכנעו אנשי המודיעין הצבאי לביקורת זו, ועמלו קשות למען נקודת ההשקפה של „האפשרות הגרועה ביותר”. גישות ישנות אלו הולכות ונעלמות ודרישות פשטניות להערכות על איום-אפשרי-מסוכן-ביותר — רווחות הרבה פחות מאשר קודם-לכן. אכן, הופקו כמה לקחים חשובים. מתכננים צבאיים היו עדים לכמה וכמה תוצאות שליליות בעקבות הערכות מוגזמות במשך השנים האחרונות. במלחמת ויאט-נאם התברר בצורה מכאיבה, שהערכות מהסוג של „האפשרות הגרועה ביותר” לאפשרויות האויב, אשר נעשו על-ידי אנשי הערכה של וושינגטון, יצרו את הרושם המטעה כי ככל שנגרם יותר אבידות לויאט-קונג ולצפון-ויאט-נאמים, כן יגבר כוחם. כשהמודיעין הויתרי המקומי ניסה לקזז ברושם הזה באמצעות ראיות מאלפות על השפעת התיאורים של מבצעי בעלות-ההברית על האויב — אמרו שזהו מאמץ אופטימיסטי בלתי מוצדק, בעל אוריינטציה פוליטית. בפברואר 1968, אימתו הקומוניסטים את ההערכה, שהם אכן נמצאים במצוקה נואשת לאחר הנחתת אופנסיבת הטאט שהיתה כישלון חרוץ מבחינה צבאית. אלא שכמעט כולם התעלמו מעובדה זו, והעדיפו לאמץ את הערכות המודיעין הקודרות החדשות (שהוכחו לאחר-מכן כמוגזמות בדרך כלל), לפיהן הויאט-קונג, על אף שהוכה ליד הערים — „השתלט על האזורים הכפריים”. רבים מהמתכננים בפנטגון גם עמדו על כך, שההערכות מהסוג של „האפשרות הגרועה ביותר” ניתן בנקל להשתמש בהן להריסת תכניות צבאיות, כשם שאפשר להסתייע בהן לחיזוקן של אותן תכניות. ניתן להציג תכנית צבאית מוצעת כבזבוז מוחלט, אם למתנגדיה ניתנת יד חופשית לקבוע הנחות על גודלו ותחכומו של האיום האפשרי על המערכת. הערכות מוגזמות על כושר ויכולת הטילים האסטרטגיים של ברית-המועצות בעתיד, חרצו את גורל אסטרטגיית התגובה האמריקנית לפחות ארבע שנים לפני שהאסטרטגיה הזאת נפסלה על-ידי היכולת הסובייטית האמיתית. הסכמי הגבלת החימוש הבליטי כמה בעיות נוספות בהערכות מודיעין מוגזמות. שיטת „מסחר הסוסים” במשא-ומתן מעלה את האפשרות המציאותית מאוד של „מכירת” יכולת אמיתית שברשותנו, כתמורה ל„יכולת” האויב, הקיימת רק על הנייר על-פי הערכות המודיעין שלנו. דוגמות אלו מובילות אל נקודה חשובה נוספת, שהתחילו להבינה בחוגי המתכננים

הצבאיים: הערכות על עתיד כוחות האויב ואמצעיו, הן מטבען הערכות של כוונות, לא רק של יכולת. הוויכוח הישן על „יכולת לעומת כוונה”, נשמע כיום פחות ופחות במחלקת ההגנה. נכון הדבר, שהמודיעין חייב להדגיש את היכולת של האויב בתיאור כוחותיו עכשיו ובעתיד הקרוב. אולם, ברגע שאתה מעביר את הבעיה הרגילה של הערכת כוחות האויב (או אמצעיו), מעבר לשנה קדימה, אל תוך העתיד — על כורחך אתה נקלע אל תחום הכוונות. לדוגמה: אף פעם, לפי מיטב ידיעתי, לא פרסו הסובייטים מאז מלחמת-העולם השנייה כוחות או אמצעים במהירות המתאפשרת על-ידי הערכת יכולתם הכוללת. להערכה, שהם יעשו כך עם מערכת נשק מסוימת או עם סוג של כוח בעתיד, יש הגיון מועט. ואמנם, כל הערכה על כוחות סובייטיים, נובעת מהניסיון לגלות איזה החלק מיכולתם הכוללת שהסובייטים מתכוונים להפעיל בתכניות צבאיות, ומה הן התכניות שבדעתם להדגיש. נתון זה בהערכת מודיעין, לא כל כך קשה לרדת לשורשו. מפתיע כמה זמן נדרש לכמה ממשותמי המודיעין שלנו לעמוד על כך. אמנם, לא כל המשתמשים במודיעין במחלקת ההגנה חיפשו את הפח הטמון בניסיון „להתאים את המודיעין לתכנית”, אך רובם עמדו על כך. קיים היום ביקוש נרחב בהרבה לשיפוט מודיעיני אובייקטיבי, וזהו סימן מעודד ביותר בתחום המודיעין הצבאי. אם אנו מתקרבים לנקודה, שבה קצין מודיעין אסטרטגי יידע, כי הצרכן הראשי עלול להקים קול צעקה על הערכות-איום מפריזות או ממעיטות באותה מידה עצמה, הרי שאנו מגיעים למצב, שבו האובייקטיביות בהערכות המודיעין תהיה כמעט אוטומטית.

מודיעין אובייקטיבי מהוה מטרה, שעל כל אנשי הצבא לשאוף בדבקות להשיגה. אולם מילת אזהרה חשובה אחת חייבת להיאמר בזה: שיפוט מודיעיני אובייקטיבי אינו בהכרח מודיעין מעודכן. העדכון מותנה בראיות חותכות, בעובדות המצויות בידי אנשי המודיעין, הניתוח המעולה מוכיח אותן. כל מתכנן או מקבל-החלטות שאינו משוכנע כי ישנם ראיות חותכות וניתוח מאלף כבסיס לשיפוט המודיעיני, רשאי לראות את עצמו חופשי לגמרי לדחות. ואל לו לקצין המודיעין לצאת מכליו כל אימת שפרי עמלו אינו מתקבל כתורה מסיני. לעומת זאת, אין המשתמש יכול לתבוע מקצין המודיעין כי ייסוג וישנה את שיפוטו שנתקבל לפי מיטב הבנתו. אך אם אמנם יעשה כן יקרר את כל השיטה כולה.

לסיכום, סבורני שהזמן בשל בשביל לחזור ולאשר את התפקיד המסורתי של אנשי הצבא בתיאור איומים צבאיים אפשריים וצפויים על הביטחון הלאומי. שניהם, הן המשתמש הצבאי והן הספק הצבאי של מודיעין אסטרטגי, עברו דרך ארוכה מאז ימי „פער הטילים”. סוכנות המודיעין הצבאית (DIA) עשתה פסיעה גדולה קדימה בהפקת הערכות מודיעין מכובדות. למרות שתמיד תמצא סיבה לגיטימית לשיפוט עצמאי מחוץ למחלקת ההגנה בנושאים החיוניים למקבלי-ההחלטות בדרג הלאומי — אין יותר צורך, לדעתי, בקיום כפול למאמצי הסוכנות הצבאית על-ידי הסוכנויות האחרות. העזרה הטובה ביותר שצבא היבשה יכול להגיש למאמץ כזה, הוא להתעקש על קיום מודיעין אסטרטגי אובייקטיבי, לשתף פעולה עם סוכנות המודיעין הצבאית בהספקתו ולהציב קצינים טובים בשטח המודיעין האסטרטגי.